

LEXICUL GRAIULUI RUSESC DIN SATUL MILA 23 (REGIUNEA DOBROGEA)

M. DUMITRESCU și E. NOVICOV

Bogăția lexicului unui dialect poate fi relevată doar printr-un studiu atent al elementelor componente. Studiul dialectelor limbii ruse de pe teritoriul U.R.S.S. urmărește să determine 3 categorii de elemente :

1. elemente dialectale care lipsesc în limba literară.
2. elemente comune dialectului și limbii literare,
3. elemente care în trecut n-au aparținut lexicului dialectal¹, dar care pătrund treptat într-însul din limba literară, în perioada actuală. În cazul nostru — ca și în cazul altor graiuri velicoruse de pe teritoriul R.P.R. — cea de a treia categorie își schimbă oarecum conținutul date fiind condițiile de izolare teritorială în care ele se dezvoltă. În schimb, avem de a face cu o categorie nouă de elemente, aceea a împrumuturilor, apărute pe diverse căi și în majoritatea cazurilor din limba română.

În materialul pe care-l prezentăm ne-am străduit să separăm, pe cât a fost posibil, elementul rusesc de cel ucrainean și să determinăm elementul propriu, specific graiului.

Menționăm că n-am avut la dispoziție nici o lucrare similară care să ne fi ajutat în analiza materialului lexical pe care l-am înregistrat cu ocazia a două anchete organizate în vara anului 1959 și 1960 în satul Mila 23. Graiul lipovenilor din acest sat n-a fost încă cercetat² și lexicul pe care-l analizăm aci este supus pentru prima dată unor observații de această natură.

Pentru anchetarea informatorilor ne-am folosit de chestionarul polonez, de cel românesc, precum și de alte mijloace care ne-au stat la dispoziție ca : fotografii, cărți, desene, pe care le-am folosit în cazul în care chestionarele au fost insuficiente și informatorii nu erau bilingvi.

Disponem de peste o mie de unități lexicale de valori diferite pe care le supunem analizei fără a le include pe toate în material³.

¹ v. R. I. Avanesov, *Очерки русской диалектологии*, Moscova, 1949 și *Проблемы лингвистической географии русского языка*, „Атлас русских народных говоров“ Moscova, 1957, p. 29—30.

² Dealtfel, cum remarcă V.V. Ivanov, nici lexicul graiurilor rusești de pe teritoriul U.R.S.S. n-a fost studiat în suficientă măsură (vezi V.V. Ivanov, *Русские народные говоры*, Moscova, 1956, p. 50. și urm.)

³ Se analizează substantivele.